

"Akaidi ve imani hükümleri kavi ve sabit kılmakla meleke haline getiren ancak ibadettir."cümlesinde neden meleke ifadesi kullanılmış?

"Akaidî ve imanî hükümleri kavî ve sabit kılmakla meleke haline getiren, ancak ibadettir. Evet, Allah'ın emirlerini yapmaktan ve nehiyelerinden sakınmaktan ibaret olan ibadetle, vicdanî ve aklî olan imanî hükümler terbiye ve takviye edilmezse, eserleri ve tesirleri zayıf kalır." (1)

Burada **"meleke"** tabiri, gafleti hatırlatan bir şeye ülfet ve ünsiyet etme manasında değil, tam aksine gafletin zıddı olan huzuru İlahî'de sabitlenme ve sürekli Allah'ı düşünmek ve tefekkür etmekte bir alışkanlık kazanmak anlamındadır.

Nasıl Allah'ı unutmak meleke haline geliyor ise, bunun aksi olarak Allah'ı sürekli hatırlamak ve düşünmek de meleke haline gelebilir. Peygamberlerin ve büyük zatların halleri buna güzel bir levhadır.

Allah'ı sürekli hatırlamak ancak ibadetler vasıtası ile oluyor. Kur'an'ın ısrarla ibadeti emretmesi bu sebeptir. İbadeti terk eden birisi, melekeyi menfi manada olan gaflete çevirmiş demektir. Yani gafleti kendine yol tutmuş ve sürekli isyan ve nisyan halinde demektir.

İbadet, imana hem sebep hem neticedir. Yani ibadeti yapmamızı sağlayan kuvvetli imandır; lakin imanı sağlam ve zinde tutan da ibadettir. Böyle olunca, iman ve ibadet birbirlerine hem sebep hem de netice olmuş oluyorlar. İkisi arasında kopmaz bir bağ vardır, birbirisiz olmaz.

(1) bk. [İşaratü'l-İ'caz, Bakara Sûresi, 21-22. âyetin tefsiri](#)